

INFORME TÈCNIC DE RESULTATS DEL PLA PILOT DE GESTIÓ DE GATS FERALS

Antecedents

El Consell Comarcal de l'Alt Empordà gestiona per conveni la recollida d'animals perduts i abandonats de 55 dels 68 municipis de la comarca. A més, el mateix conveni també habilita al CCAE per gestionar les colònies de gats ferals d'aquells municipis que ho sol·licitin.

Fins 2019, només dos municipis sol·licitaven el servei de gestió de colònies de gats ferals i per això, el CCAE va engegar a principis de 2020 un programa per avaluar el servei que s'està oferint i així incorporar possibles millores que facin el servei més atractiu.

El primer que es va fer va ser llençar una enquesta en línia a tots els municipis de la comarca, els resultats de la qual han ajudat a comprendre molt millor quina és la realitat de les colònies de gats a la comarca. Més enllà dels evidents problemes de salut pública, han quedat reflectides altres problemàtiques relacionades amb altres serveis. Per exemple, diversos municipis han identificat problemes amb les colònies de gats i la recollida de residus porta a porta.

A continuació, es va elaborar un pla pilot de gestió que s'ha implantat en 10 municipis de la comarca entre la tardor de 2021 i l'estiu de 2022. Altres municipis varen sol·licitar formar part del pla, però es va donar prioritat als que ho van sol·licitar abans. Els municipis en qüestió són: Bàscara, Cabanes, Espolla, Navata, Palau de Santa Eulàlia, Peralada, Roses, Sant Llorenç de la Muga, Sant Pere Pescador i Vilanant. El pla busca incorporar noves mesures de gestió, incidint en tres pilars:

- Benestar dels gats
- Formació de la gent que els alimenta
- Seguiment per part de l'administració

Les mesures

Aquestes són les mesures implantades en el pla:

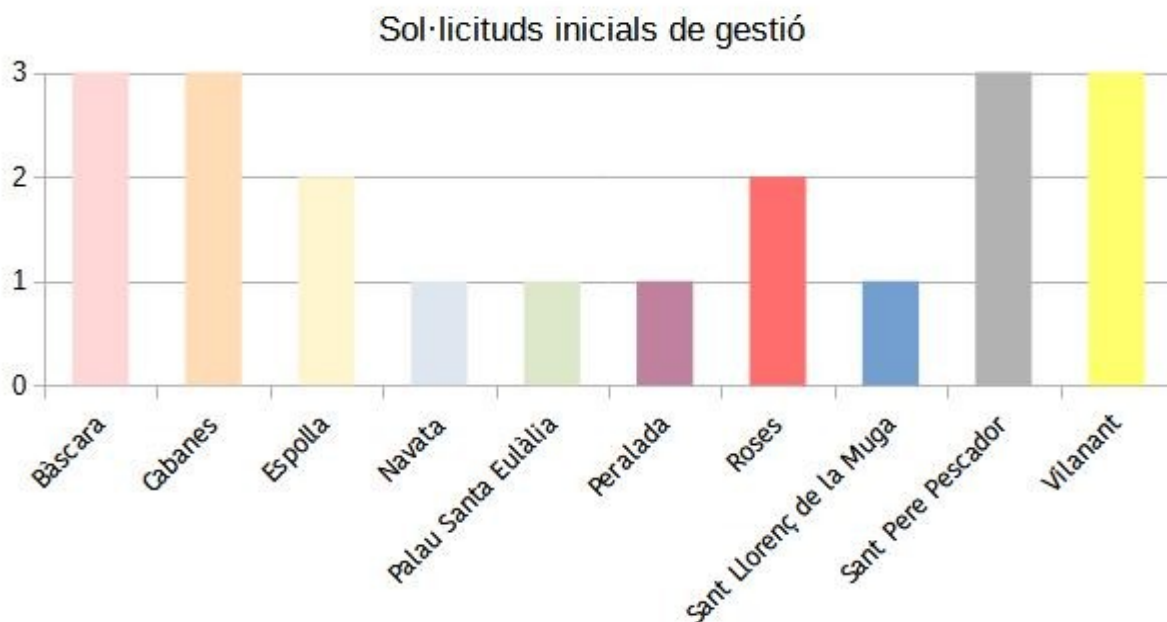
- **Benestar animal**: Els gats capturats han estat desparasitats, esterilitzats o castrats, vacunats amb la vacuna trivalent i identificats individualment amb un xip.
- **Formació de la gent que els alimenta**: Un equip veterinari s'ha desplaçat a cadascun dels municipis on es feia el pla pilot i ha impartit una jornada de formació sobre alimentació i cura de les colònies de gats ferals.

- Seguiment per part de l'administració: Aquest seguiment s'ha portat a terme modificant la plataforma de gestió de les colònies per incorporar tant cadascun dels animals de la colònia com cadascuna de les persones que en té cura.

Resultats

Les actuacions sobre les colònies es van iniciar el 03 de novembre de 2021 i varen finalitzar el 26 de juliol de 2022. Els mesos anteriors des de l'aprovació del pla pilot es van dedicar a l'actualització de la plataforma informàtica. Els 10 municipis que han participat han sol·licitat com a mínim la gestió d'una colònia i un màxim de tres.

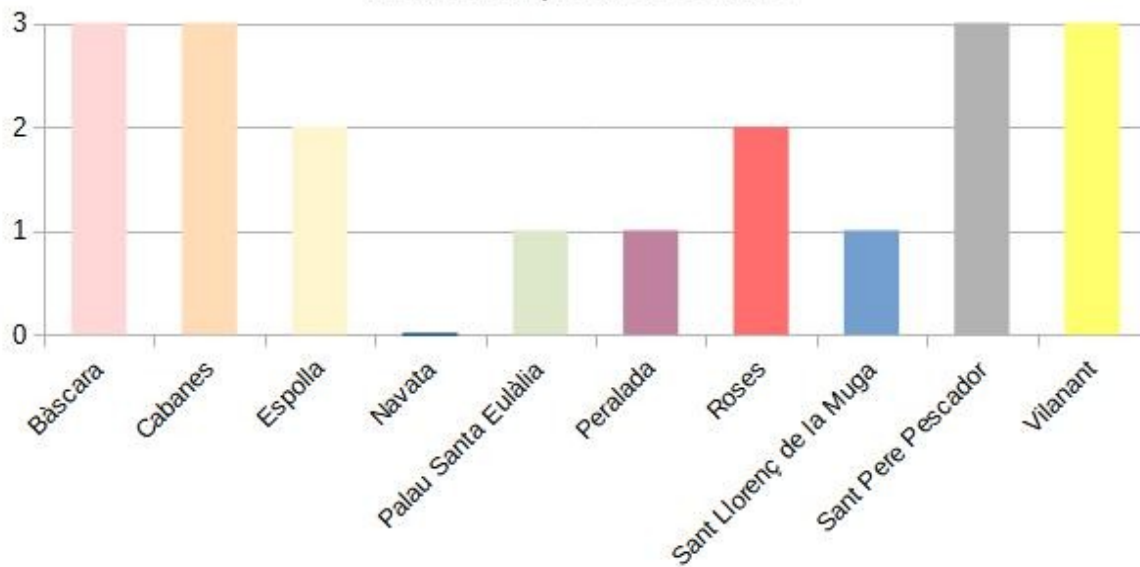

Totes les sol·licituds, excepte la de Navata, es varen portar a terme. Pel retard en l'inici del pla en un primer moment i, per haver de posposar per pluja el dia que s'havia quedat en fer la primera actuació, Navata va haver d'intervenir d'urgència, esterilitzant pel seu compte i fora del pla un bon nombre d'animals que estaven causant problemes.

Pel que fa a la resta de municipis, les actuacions es feien sempre en dos dies consecutius, dimarts i dimecres, per tal que els animals capturats, segons criteri veterinari, passessin el mínim de temps possible a la clínica i fossin retornats el més ràpidament possible a la colònia.

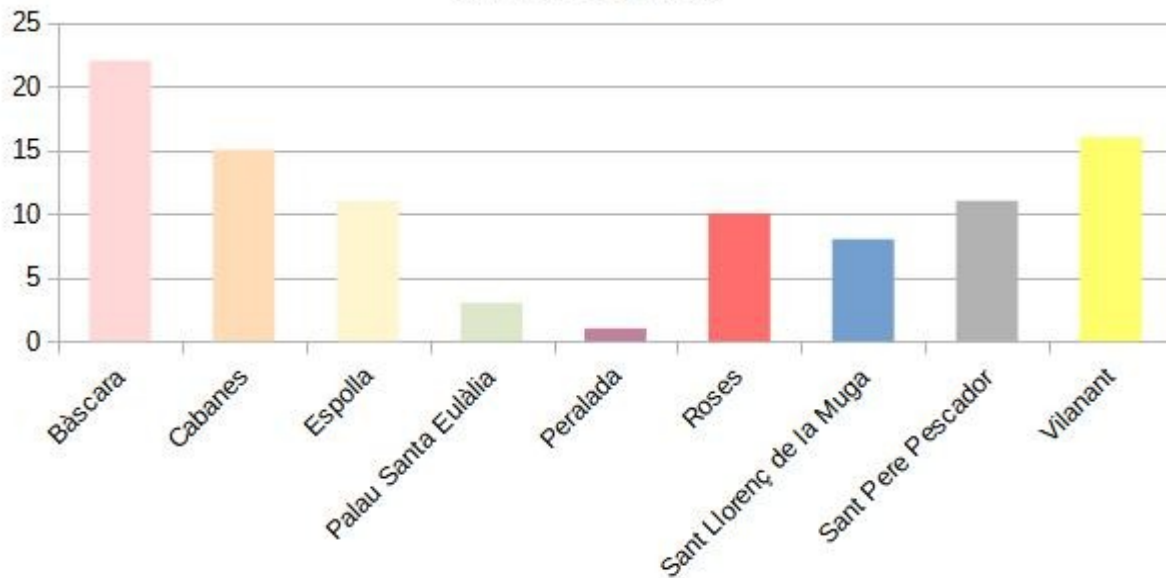

Actuacions portades a terme

Quant al nombre de gats capturats en cada municipi, Bàscara, Vilanant i Cabanes són els municipis en els que més animals s'han capturat però, a l'hora, també són els municipis on més actuacions s'han portat a terme.

Animals capturats

Municipi	Animals capturats	Mascles	Femelles	Gats/actuació
Bàscara	22	13	9	7,3
Cabanes	15	8	7	5
Espolla	11	5	6	5,5
Palau de Santa Eulàlia	3	2	1	3
Peralada	1	1	0	1
Roses	10	7	3	5
Sant Llorenç de la Muga	8	3	5	8
Sant Pere Pescador	11	5	6	3,7
Vilanant	16	11	5	5,3

La mitjana de gats per actuació ha estat de 4,9 animals. S'han capturat 97 animals, dels quals 55 eren mascles i 42 femelles.

Una part del pla pilot es centrava en els ajuts o subvencions al voluntariat que alimenta i té cura de les colònies. Per part del CCAE es va aconseguir que l'empresa empordanesa GOSBI obsequiés al voluntariat amb pinso per alimentar les colònies que es van fer durant la primera actuació.

Avaluació

Inicialment, l'estudi preliminar al pla pilot, fet a partir d'un qüestionari als ajuntaments, va estimar que les colònies de gats de la comarca tenen una mitjana de 5 animals. En base a això es va dissenyar un pla pilot per actuar sobre 30 colònies i 150 animals, amb proporció igual de mascles i femelles. Això suposa 3 actuacions de mitjana en cadascun dels 10 municipis.

També es va estimar que 140 estarien sans i 10 haurien de ser eutanasiats per malalties infeccioses greus. A diferència del que s'ha estat fent fins ara (proves de FIV i FeL obligatòries), es va establir que només es faria les proves a aquells animals que presentessin símptomes visuals d'estar malalts, fet que no s'ha donat. Això no suposa que tots els animals capturats i retornats estiguin sans, perquè es tracta de malalties que poden ser asimptomàtiques.

Finalment, des de l'inici de les actuacions el mes de novembre fins la finalització del contracte el 27 de juliol de 2022, s'ha actuat sobre 19 colònies i s'ha capturat 97 gats, fet que suposa una mitjana de pràcticament 5 animals per colònia, les mateixes xifres que s'havien estimat a partir de l'estudi preliminar.

El fet que no s'hagi arribat als 150 animals i/o a les 30 colònies ve donat per diversos factors:

- a) Contracte menor de duració limitada.
- b) Dates i horaris disponibles de captura i de tractament limitats.
- c) Manca de col·laboració per part de les persones alimentadores.
- d) Dificultats de comunicació amb ajuntaments.
- e) Eines millorables.
- f) Mala tria de les colònies

a) Contracte menor de duració limitada

El contracte menor amb la clínica veterinària tenia una durada d'un any, es va signar el 27 de juliol de 2021 i expirava el 27 de juliol de 2022. En aquest sentit, el fet que l'inici de les captures estigués condicionat a la finalització de la plataforma informàtica va fer que es perdés un temps d'or (3 mesos) que hagués permès, probablement, arribar a les projeccions estimades.

b) Dates disponibles i horaris de captura i de tractament limitats

Tant les captures com les actuacions veterinàries estaven contractades a empreses externes, l'APAP i la Clínica Canis, respectivament. Aquestes empreses només disposaven d'uns dies determinats a la setmana per dedicar al pla pilot i, en el cas de l'APAP, podia fins i tot passar alguna setmana que no disposés de cap dia perquè havia d'atendre demandes d'altres municipis. Si a això s'hi afegien els dies de mal temps i vacances i la disponibilitat de l'ajuntament, les dates disponibles es veuen força reduïdes.

D'altra banda, també és important fer esment al fet que l'horari de captures no era el més adient. L'APAP iniciava les captures sobre les 10h. Si tenim en compte que aquests animals solen concentrar-se per alimentar-se i que la resta del dia s'escampen pel territori i que, a més, els horaris de les persones alimentadores solen ser o a primera hora del dia o a darrera hora de la nit, podem concloure que l'efectivitat de les captures es va veure minvada per l'horari.

Lligat a aquest fet, també cal recordar que la temperatura a les 10h els mesos d'estiu és tan alta que fa que aquests animals busquin refugi. En un any com aquest que des del mes de maig estem patint onades de calor, s'incrementen les dificultats de les captures.

c) Manca de col·laboració per part de les persones alimentadores

La captura dels animals es fa amb trampes i menjar. És per això que, tant durant les formacions al voluntariat que alimenta els animals com els dies previs al mateix ajuntament, se'ls recorda que el dia abans no es doni menjar als animals. D'aquesta manera tenen més gana i és més fàcil que entrin a les gàbies.

Durant el pla pilot hem pogut comprovar la diferent efectivitat de les captures dels municipis on es disposava de la col·laboració del voluntariat, amb elevades taxes de captures, d'aquells altres on les persones que alimentaven els animals no feien cas a les nostres demandes.

d) Dificultats de comunicació amb els ajuntaments

En general, la comunicació amb els ajuntaments ha estat fluïda excepte en el cas de Peralada, que ha estat pràcticament impossible. Malgrat trucades i correus reiterats per intentar millorar els resultats de les captures que es van donar en la primera actuació, no ha estat possible establir una comunicació amb la persona responsable i, en aquest municipi, el pla pilot ha esdevingut un fracàs.

Un altre aspecte important lligat a la comunicació es va donar en el municipi de Bàscara que, malgrat tenir una excel·lent comunicació amb el CCAE durant tot el pla, ens va retreure que no aviséssim al voluntariat al fer la segona actuació, tot i que durant les jornades de formació es va insistir que el CCAE només tindria contacte amb l'Ajuntament i que seria aquest el que, a través de la persona coordinadora de la colònia, traslladaria les instruccions que calguessin al voluntariat.

e) Eines millorables

Per la captura de gats ferals hi ha diversos tipus de gàbies, que es diferencien principalment per si tenen el fons opac o translúcid. Les més eficients són les que tenen els fons de vidre, ja que els animals quan hi entren poden veure-hi més enllà i no tenen tanta por. L'APAP fa servir gàbies de fons opac. D'altra banda, només en té dues, fet que resta efectivitat a les jornades de captura.

f) Mala tria de les colònies

Durant les reunions prèvies al pla pilot amb els ajuntaments, es va insistir que triessin colònies que no haguessin patit intervencions prèvies per maximitzar l'efectivitat. Si en general va ser així, en alguns casos es van capturar gats que ja havien estat esterilitzats prèviament, com en el cas de Peralada, on el primer dia es van capturar 3 gats i dos es van deixar anar perquè ja havien estat tractats anteriorment. L'endemà, les condicions meteorològiques van impedir fer noves captures i en conjunt les actuacions a Peralada varen ser un fracàs.

Finalment, cal fer esment a què el seguiment sobre l'estat de les colònies és quelcom que es fa a mig i llarg termini i que, per la curta durada del pla pilot, és impossible d'avaluar en aquests moments. Tot i així, ja ens hem trobat que alguns ajuntaments ens han demanat els resultats de les actuacions que hem fet (nombre i sexe de gats capturats).

Conclusions

En virtut de tots els aspectes avaluats i de cara a una gestió futura, es fan les següents recomanacions:

1. Disposar d'un servei de gestió de colònies operatiu de dilluns a divendres i flexible a nivell d'horaris, tant a nivell de captures com veterinari. És important que les captures s'adaptin el màxim possible als horaris d'alimentació i a l'època de l'any (temperatura). En cas que

l'alimentació es faci a hores que no encaixen amb les dels treballadors, valorar la possibilitat de facilitar gàbies a les persones alimentadores.

2. Mantenir i repetir les formacions amb les persones que alimenten els animals per tal que entenguin la importància de la seva col·laboració i que la gestió de les colònies beneficia tant als animals com la ciutadania.
3. Intentar que els ajuntaments controlin, si és possible, que el dia abans de la captura no s'alimenta els animals.
4. No limitar el contacte amb els ajuntaments a una sola persona i, en qualsevol cas, totes les comunicacions que es facin cap a la persona responsable, posar-les en còpia també a l'adreça oficial de l'ajuntament.
5. Incrementar el nombre de gàbies per a fer captures a un nombre entre 8 i 10, preferentment amb fons transparent.
6. Assegurar-se que els ajuntaments han triat colònies no gestionades anteriorment o, si ho han estat, que siguin plenament conscients que els resultats de les captures minvaran.
7. Seria convenient que l'aplicació informàtica incorpori eines de consulta a l'abast dels ajuntaments, de manera que puguin fer un seguiment de les actuacions que s'han fet sobre les seves colònies sense haver de fer-ho a través del CCAE.
8. Treballar perquè els ajuntaments facilitin menjar gratuït al voluntariat per alimentar les colònies, amb el compromís que només s'alimentin d'aquesta manera i en punts que el consistori determini (desenvolupar ordenances). Això millorarà ostensiblement la salut pública.

Es recomana substituir l'actual servei de gestió de colònies de gats ferals del CCAE pel pla pilot, tenint però en compte les recomanacions que s'han fet en aquest apartat.